

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1835 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1428 2
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKINIŲ
BENDRIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-1804 3 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 2 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau kartu – įstatymų projektai) rengimą paskatino siekis sudaryti galimybes į Lietuvą pritraukti užsienio investuotojų, kurie kurtų didelę pridėtinę vertę skatindami pirmiausia informacinių technologijų ir kitų aukštųjų technologijų sektoriaus plėtrą, taip pat didintų konkurenciją finansų ir kredito sektoriuje.

Lietuvos banko turima informacija, Lietuvos bankinėje sistemoje šiuo metu yra atidaryta daugiau kaip 30 tūkst. sąskaitų Baltarusijos Respublikos piliečiams, turintiems teisėtą ryšį su Lietuva (dirba, vysto ekonominę veiklą, studijuoja ir pan.), taip pat apie 1,3 tūkst. sąskaitų įmonėms, kurių bent vienas iš savininkų yra Baltarusijos Respublikos pilietis. Palyginant su ankstesniais laikotarpiais, sąskaitų skaičius, o kartu ir poreikis atidaryti įmonių (įmone šiuo atveju vadinamos bendrovės, viešosios įstaigos ir ūkinės bendrijos) kaupiamąsias sąskaitas jas steigiant, Baltarusijos piliečiams bankinėje sistemoje tik didėja. Atsižvelgiant į šiuo metu susiklosčiusią geopolitinę situaciją siūlomi pakeitimai sudarytų papildomas prielaidas į Lietuvą pritraukti Baltarusijos Respublikos FinTech įmones, todėl įstatymų projektų įsigaliojimo datą siūlome numatyti š. m. lapkričio 1 d. ir juos svarstyti skubos tvarka. Pasirinkus vėlesnę įstatymų projektų įsigaliojimo datą galimybė pritraukti minėtas investicijas gali būti praleista.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Įmonių politikos departamento Įmonių teisės skyriaus darbuotojai.

3. Kaip šiuo metu yra teisiškai reglamentuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Vadovaujantis Akcinių bendrovių įstatymo 7 straipsnio 5 dalimi, bendrovės steigimo sutartis, suteikia teisę atidaryti steigiamos bendrovės kaupiamąją sąskaitą banke. Viešųjų įstaigų įstatymo 2 straipsnio 2 dalis nustato, kad viešoji įstaiga turi turėti bent vieną sąskaitą banke. Ūkinių bendrijų įstatymo 3 straipsnio 5 dalis nustato, kad bendrijos veiklos sutartis suteikia teisę atidaryti steigiamos bendrijos kaupiamąją sąskaitą banke. Kaupiamąjoje sąskaitoje esančios lėšos gali būti naudojamos tik po bendrijos įregistravimo Juridinių asmenų registre. Steigiant šias įmones kaupiamųjų sąskaitų atidarymo galimybės kitose kredito ar elektroninių pinigų įstaigose nėra.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siūloma sudaryti galimybes steigiamų įmonių kaupiamąsias sąskaitas atidaryti ne tik bankuose, bet ir kredito ir elektroninių pinigų įstaigose. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinių įstaigų įstatymo 27 straipsnio 2 dalimi, steigiamų finansų įstaigų įstatinis kapitalas arba pajinis kapitalas sumokamas į tam tikslui skirtą kaupiamąją sąskaitą vienoje iš kredito įstaigų, turinčių licenciją teikti finansines paslaugas Lietuvos Respublikos teritorijoje. Kredito įstaigos - tai įmonės, kurios turi licenciją verstis ir verčiasi indėlių ar kitų gražintinų lėšų priėmimu iš neprofesionalių rinkos dalyvių ir jų skolinimu. Šia veikla pagal priežiūros institucijos išduotas licencijas verčiasi Lietuvos Respublikos bankai, užsienio bankų filialai, ES kredito įstaigos veikiančios mūsų šalyje neįsteigus filialo, Lietuvoje veikiančios kredito unijos ir centrinės kredito unijos. Todėl manytina, kad esamas teisinis reguliavimas, kai steigiant finansų įstaigą jos įstatinį kapitalą leidžiama sumokėti kredito įstaigoje (pvz. banke arba kredito unijoje), o steigiant įprastą įmonę – tik banke, nepagrįstai riboja konkurenciją ir investicijų pritraukimą į šalį. Sudarius galimybes steigiant įmones kaupiamąsias sąskaitas atidaryti kredito ar elektroninių pinigų įstaigose Lietuva taptų patrauklesnė užsienio investuotojams, kurių pritraukimas į rinką skatintų informacinių technologijų ir kitų aukštųjų technologijų sektoriaus plėtrą, taip pat didintų konkurenciją, paslaugų kokybę, prieinamumą bei darbo našumą finansų ir kredito sektoriuje.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymų projektus neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Pažymėtina, kad bankų taikomos saugumo priemonės iš esmės yra analogiškos priemonėms, kurias taiko ir kredito ar elektroninių pinigų įstaigos. Todėl manytina, kad įstatymais siūlomi pakeitimai neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturėtų turėti.

7. Kaip Įstatymo projekto įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų įgyvendinimas turės teigiamą įtaką papildomų investicijų pritraukimui į šalį, pavyzdžiui, į Lietuvą veiklą siekiančioms persikelti įmonėms iš Europos Sąjungos ar trečiųjų šalių, bus didinamas finansinių paslaugų prieinamumas ir sudaromos sąlygos darbo našumo augimui. Taip pat būtų didinama konkurencija šiuo metu Lietuvoje pakankamai koncentruotame finansų ir kredito sektoriuje, o tai turėtų daryti teigiamą įtaką finansinių paslaugų kokybės gerėjimui.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus siūlomus įstatymus, kitų teisės aktų keisti nereikės, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad reikės atnaujinti valstybės įmonės Registrų centro palaikomą juridinių asmenų elektroninio steigimo sistemą, kurioje šiuo metu steigiant uždaryją akcinę bendrovę atidaryti kaupiamąją sąskaitą ir suformuoti įstatinį kapitalą galima tik pagrindiniuose šalies bankuose. Iki sistemos atnaujinimo siūlomi pakeitimai galės būti taikomi registruojant įmones įprasta dokumentine tvarka teikiant prašymus.

9. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Iki įstatymų įsigaliojimo įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Papildomų valstybės, savivaldybės biudžetų lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įvertinta Lietuvos banko ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viešai skelbiama informacija.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam Projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Įstatymų projektų žodžiai: „elektroninių pinigų įstaiga“ „kaupiamoji sąskaita“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.
